

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 175. szám.

Előfizetési tábla:
Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 »
Negyedévre ———— 6 »
Egy hónapra ———— 2 »
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, augusztus 2.

A politika erkölcsé.

Nagybeeskerek, augusztus 2.

Néhány hónap mulva itt lesznek a választások s a nemzetnek módjában lesz nyilatkozni, mennyiben helyesli Széll Kálmán kormányzati elveit. A választás ez esetben ment lesz mindennemű hivatalos nyomástól és mindazoktól, a melyek a multban annyira korrumpálták a választók erkölcsét. Az eddigi időközi választások is egytől-egyig arról tanuskodnak, hogy Széll Kálmánnak nincs szüksége lélekvasárlásra és hivatalos presszióra, mert őt nem a párt hatalom érdeke vezérli, hanem a magyar közélet regenerálásának a fenkölt, eszményi célja.

Az a pár év, a mióta az ő keze irányítja a közkormányzat rudját, a megtisztulás vágyát vitte be a közéletbe. A mi eddig szinte lehetetlennek látszott, az most valóra váltan áll előttünk s örömmel gondolunk az elkövetkezendő választásokra, a melyekben régi, tiszta alakjában fog nyilatkozni a nemzet akaratára. Azon is kell lennie minden jó magyarnak, hogy a népet meggyőzzük, mennyire a maga érdekében cselekszik, mikor visszautasít minden törekvést, mely a választások tisztaságát elhemályosíthatná. Mert ha történnek itt-ott tulkapások, arról nem tehet a kormány, nem állván módjában megakadályozni, hogy olyan jelöltek fel ne lépjenek, kiknek szemében a közélet tisztessége csak másodrendű kérdés, a fő a mandátum, a melynek elnyeréséért szívesen tágitanak lelkiismeretükön. A hol azonban maga a választó közönség át van hatva a tiszta választások szükségességének az érzetétől, ott az ilyen törekvések hiábavalók lesznek.

Szép feladat hárul e tekintetben azokra, akik hivatásuknál fogva a népet gyakrabban érintkeznek. A választásokig még hátra levő időt arra kell felhasználni, hogy a népet előkészítsék a választásra, hogy mintegy beleneveljék a politika erkölcsét. Szükség van erre azért, mert hiszen a nép lelkét a korábbi választásokon

megmetyélezték s talán szokatlannak fogja találni, hogy az állampolgári jogok gyakorlását nem tekintheti többé jövedelmi forrásnak.

Arra kell tehát most törekednünk, hogy a választó közönség maga is elutasítsa magától azt a kapzsiságot, mely választások alkalmával az eszem-izomságban, a fuvarban és napidijban egyaránt megnyilatkozott. Az új törvény értelmében a fuvardíj felszámítása meg van engedve és szabályrendelet állapítja meg a fizetendő összegek mértékét; meg van engedve a választók szükség szerinti ellátása is és e téren sajnos, tág tere van a visszaélésnek, mert a szükség szerinti ellátás alatt sok mindenfélét lehet érteni. Amde a hol a nép maga fokozza le igényeit s a korbort megveti, ott nem kell tartanunk attól, hogy a választás eredményét befolyásolhatja a jelölt bőkezűsége.

Annyi most már egészen bizonyos, hogy a kormány rendelkezési alapjából egyetlen képviselőt se fogunk választani. Széll Kálmán tehát állja a szavát s a maga részéről nem tesz semmi olyat, a mi a választások tisztaságával ellenkezőké. A visszaélések felett nem a parlament, hanem a kormánytól független bíróság fog dönteni, tehát minden feltétele megvan annak, hogy az új parlament egész összealakulásában a hamisítatlan nemzeti akarat kifejezője legyen.

Legyünk rajta, hogy választó közönségünk megértse és értéke szerint becsülje ezt a nagy vívmányt, mely tisztességet, őszinteséget, becsületességet visz bele a magyar közéletbe s a fejlődésnek egészen új korszakát van hivatva megnyitni számunkra. —ó.

Az utlevelekkel való visszaélések megszüntetése. Szokszor megtörténik, hogy a Magyarországból kivándorolt emberek utleveleiket eladják a kivándorlási ügynököknek, akik az utleveleiket visszaküldik s aztán mások is használják. Széll Kálmán belügyminiszter most szigoruan utasította a hatóságokat, hogy az ily visszaéléseket lehetőleg akadályozzák meg. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter pedig elrendelte, hogy a kivándorlási ügynököktől származó leveleket vizsgálják meg.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A betyár szerelme.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Ósz van. Pusztulás és enyészet mindenfelé. A fák hullatják sárgult leveleiket. Zizegés zörgés hallatszik, hogy leperregnek a földre, mintha mondani akarnák: A letűnt ábrándok, vesztett remények vagyunk, mi még az elmúlás után is fájdalmat okozunk, hogy végre, a megsemmisülésre emlékeztetünk.

A temető fűfája már egészen kopaszon áll s ha volna még levele, enyhítésül lehullajtáná most mind a frissen ásott sírra . . .

Komoran áll meg a betyár a nyitott sírnál. Lobogós inge felhúzva karjára, látni az élettől duzzadó ereket és arca oly szomorú, oly kétségbeesett.

Ki van taszítva a társadalomból, hazája a rengeteg és a nádas, hajléka a bokor alja, takarója az ég s osztályrésze az üldözés. A puszták szilaj fia lett, ki törvényt nem ismer s kinek fejére, mint duvadra — díj van kitűzve.

S mindez nem fájt neki, csak annál deccsabbá tette.

De mikor hírül adták neki, hogy kedvese holtan fekszik és ő nem nézheti meg, még csak lopva sem, mert ha megnézné, menten elfoghatnák; nem szólhat hozzá csak egy bucsuzó szót sem: ez szívén találta.

Nézi hosszan a nyitott sirt s szeméből könnyek, fájó könnyek peregnék végig az arcán . . . le a nyitott sírba.

Felette vándor madarak raja suhan el és a faluban megszólal a lélekharang lassan, szaggattottan.

Setét van körülte, csak az égbolton fénylenek a csillagok milliárdjai.

Egy-egy kutya ugatás hangzik felé, majd elcsendesedik az is, csak fájdalom, kétségbeesés maradt csak ébren.

Es egyszerre, mint a régi boldog időkben, megvilágosodik a temető szomszédságában levő ház ablaka . . . aztán újra sötét lesz . . . és ez ismétlődik kétszer még.

A régi jel, amivel Vicája tudatta vele, hogy jön a sírok közé, hol ölelés és csók várnak rá.

„Csak egyszer, egyetlen egyszer láthassalak még“ — sóhajta s aztán nem törődve semmivel, megindul e ház felé. A kis ajtóhoz ér, felnyitja, belép a kertbe.

Neszél, figyel, csend van körülte. Az ablakhoz megy . . . nem láthat be, sűrű függöny takarja.

Szive nem hagyja sokáig tétovázni . . . megkerüli a házat, az ajtóhoz ér, belép a konyhába, nem lát senkit . . . benyit a szobába, ott lát, lát iszonytatót: Koporsóban holtan Vicáját.

Nem hisz, nem akar hinni szemeinek sem. Oda megy, megfogja a halott kezét, gyengéden megszorítja, . . . de az nem szorítja vissza, össze

kulcsolva marad és a régi pezslő melegség hideg, jéghideg.

Kétségbeesett hörgés tör elő ekkor kebeléből. A holttestre borul és kétségbeesett hangon elkezd rimánkodni.

„Vicám, édes szentem, angyalom, ébredj, nézz, reám, én vagyok itt, a te Lacid, jó ember vagyok már, olyan, amilyennek akartál . . . elviszlek innen messze, hol senkisémet ismer bennünket, hol boldogok lehetünk. Vicám, édesem, ébredj . . .“ s a halott csak nem mozdul, csak nem mozdul. Csak az ablak alatt és az ajtónál hallatszan k sulyos léptek . . . és ő nem hallja azt, fájdalomnak él csupán és az feledtetni vele a veszélyt, melyben forog.

Tovább beszél szivettépőn:

„Ugye te nem halod már szavaimat? Te már nem vagy itt e földön?! Itt hagytál engemet árván, egyedül . . . Vicám, édes Vicám . . .“ s zokogása elfojtja szavait. Két kezét összekulcsolja, ráborul a koporsóra . . . nem látja, nem hallja, mi körülte történik; nem érzi, hogy kezeire bilincseket tesznek . . . csak nagysokára eszmél föl . . . körülnéz . . . a pandurokat látja maga körül, . . . némán, kétségbeesetten áll előttük, ő, ki azelőtt szilaj volt és vakmerő . . . most csendes lett . . . s kit szerelme megnevesített, ugyanakkor rab lett.

Nem ellenkezik . . . a koporsóra mutat s halkán mondja:

„Temessetek majd Vicám mellé.“

Bévárdy Gyula.

HIREK.

Tájékoztató.

A gyűfűző (telefon 118. szám) mindennap reggeli 8 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— Az alispán szabadságon. Dr. Delli manics Lajos alispán tegnap kezdte meg hat hétre terjedő szabadságidejét, melyet Ischl és Rohits fürdőkben fog eltölteni.

— Fejérváry Géza báró jubileuma. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter katonai szolgálatának félszázados jubileumára, mely aug. 10-én lesz, már nagyban készülnek. Az ünnepség főpontja lesz, hogy a Honvédelmi minisztériumot és a honvédség tisztikarának küldöttségét József kir. herceg fogja a jubiliás elé vezetni. Erről a kir. herceg néhány nappal ezelőtt már intézkedett is. Ő köszönti a minisztert a tábornoki kar, a honvédelmi minisztérium tisztviselői kara és a honvédszerekek tiszti küldöttségeinek élén. A katonai tisztelgés után a különféle polgári hatóságok, köztörvényhatósági bizottságok deputációi következnek. A küldöttségek fogadtatása a honvédelmi minisztérium nagytermében lesz, a melyet erre az alkalomra nagyszertűen feldiszipitnek.

— Uj palota Nagybeeskereken. A Torontál-megyei takaréks- és hitelbank most hirdet pályázatot egy intézeti ház tervezésére. Az építés költségeire 100.000 korona van előirányozva.

— Halálozás. Mint részvétellel értesültünk, Braun Bernát, életének 80. évében Ecskán meghalt. Kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— Érdekes vendégek. Rudnyánszky Gyula, hírneves poétánk, valamint Strauss Béla, a vígszínház tőfestoje, ma Nagybeeskereken tartózkodtak.

— Százegy éves ember. Egy százegy éves ember, Kovács Tóth Ferenc járt ma délelőtt a városházán, aki hivatkozva arra, hogy 1848-ban honvéd volt, az őt megillető segélyezést szorgalmazta. Miután illetősége nem volt megállapítható, egyelőre a városi pénztárból utalványoztak számára ideiglenes segélyt. Az öreg honvéd 70 éves fiánál lakik, aki napzámos, s csakély keresetéből nagyszámu családját is fent kell tartania.

— **Eső.** Tegnap este felé borulni kezdett, majd villámlás és dörgés követte a borulást, de bizony a fekete fellegek elvonultak anélkül, hogy egy csöppnyi is hullott volna tartalmukból a szomjas földre. Ma délelőtt aztán megdöntötték magukat a feltornyosuló felhők és afféle jótékony nyári esőt zúdítottak a mi számunkra, ami körülbelül 2 centiméternyire áztatta meg a földet. Talán lesz még egy kis folytatása is, legalább így reménykednek a gazdák, ami valóságos áldás lenne a kukoricának, no meg a szőlőnek.

— **Szerenád.** A nagybecskereki polgári dalárda tegnap este szerenáddal tisztelte meg névünnepe alkalmából Herrmann Gusztávot, a dalárda alelnökét. A dalárda nevében Ambrózy István tolmácsolta a tagok jó kívánságait. A dalárdisták pár óráig időztek a megtisztelt alelnök házában, ahonnan a legkellemesebb benyomásokkal távoztak.

— **Uj telefon vezeték.** Szeged és Makó közt újabb telefon összeköttetés létesült, amelyet tegnap adtak át a közhasználatnak. A vezetett új vonalnak Szőregyháza község is be van kapcsolva.

— **Eltűnt suhanc.** Lapunk július hó 29-ik számában ezen cím alatt megjelent híreinkre vonatkozólag bégaszentgyörgyi levelezőnk ama helyreigazítást közli, hogy a fiú Koller Mátyas gyermeke, kinek nem öngyilkosságon forogott az esze, hanem a községben lábrakapott Torontál-Szigetre való kivándorlási lúz gyötörte. A suhanc ez utjáról teljesen elcsigázott állapotban július hó 29-én reggel hazaérkezett a szülői házába.

— **Elszabadult örült Nemrégiben** megemlékeztünk Márton János felső-muzslyai eszelős suhancról, aki bezárta volt magát egy istállóba s vasvillával fölfegyverkezve mindenkit elriogatott, aki megözelíteni akarta. Pár napig volt az istállóban s aztán, dacára a valóságos ostromzárának, egerutat nyert s bevette magát a Bégmenti kukoricásba. Innét tegnap délután kirándulást tett Dassy Péter szőlőjébe, ahol egy nagy konyhakéssel fölfegyverkezve, a vinceliér feleségét vette üzőbe, leszurással fenyegetvén. Az asszony segélyére siető emberek megszabadították ugyan az üldözéstől az alig lihegő asszonyt, de a valóságos ördöklési mániában szenvedő bolondot elszalasztották. Mint halljuk, holnap nagyobb erővel indulnak a veszedelmes ember elfogására, ami ha sikerül, átadják valamelyik tébolydának.

— **Leégett termés.** Ilyenkor, a kánikulai forróságban napirenden vannak a kazalégések. Hol egy égő pipa, hol a gépből kipattant szikra okozza a veszedelmet, amelynek rendszeren nagy károsodás a vége. A héten a következő tüzesetekről kaptunk értesítést: Bótoson Wendel Ferenc kárára leégett 174 kereszt buza; Uj-Pécsen Szager Vilmos kárára egy kazal rozs; Bánlakon Hertzka Mór kárára egy nagy kazal pelyva; Tolvádián gróf Nákó Kálmán kárára egy nagy kazal széna.

A humanizmus apostola.

— A „Torontál“ eredeti tarcája. —

Az újságok nagy szenzációt vittek a palotába és kunyhóba. Könyv jelent meg, egy ritka könyv. Egy üstökös bujt elő a rengeteg kőváros szürkéségéből, hogy fényt vessen és színt világítson meg az egész világ ábrázatán. Hogy mondják, akik még nem mondták: „ime, itt a Megváltó!“ Hogy higgye, aki még nem hitte és mondja, hogy: „ez az, ez az!“

Tudta már az egész ország, hogy milyen könyv jelent meg. S a fantázia még fényesebbé tette százszor a fényesnél is. Az újságok hírére megmozdult az ország, ezer kéz, tízezer kéz megszámlálhatatlan kéz nyult a könyv után. És a könyv megindult. Az üstökös lobogott s sugarait belövelte a márványos paloták ablakain, s a kis házikók apró üvegabláin.

„Üdvözölve légy Apostol!“ ez suhant át a szárazjuku tudós könyvfalu szobáján, a leláncolt politikus izzó levegőjű szobáján, a költő, a festő, a szobrász megszentelt hajlékán, a nép százszereinek torkából ez a kiáltás zúgott a könyv írója, a nagy Apostol felé, ki rettenthetlen hősként kiáll, százszere, milliók nevében szabadon szól, rásújt minden gondolatra, minden intézményre, mely valaha az emberi boldogság ellen volt, sőt inkább szokás, melyek ennek a címe alatt valamely gondolatot, intézményt adtak az emberiségnek, de a mely célra nem vezetett.

„Pusztuljon el még az is, mit legszentebbrek hazudtak elöttetek az emberek, mert nincs szentebb az emberi elhagyatottságnál; s nem volt még paptól való áldozat, oly áldozat, mint ki az elhagyatottak gyámolítására áldozza életét. S ha a hazugság bálványai porba omolnak s felépül

— **Kibontották a ház falát** Kumán községben Graszcser Mária háza falának kibontása után azok a bizonyos ismeretlen betörő urak bemásztak a szobába s onnét 29 drb. 50 koronás aranyat, 70 méter vásznat s igen sok kéz uj fehérneműt vittek el. Az elloptott dolgok értéke 1500 korona. Dacára a legszorgosabb nyomozásnak, a betörők még nem kerültek kézre.

— **A konfetti alkonya.** Kolozsvár város tanácsa szigorú rendelettel tiltotta el a konfettizást s azok, kik konfettit dobálnak, vagy konfettit árusítanak nyilvános helyen, 200 koronáig terjedhető pénzbírságot kaphatnak. A rendelet okául a mulatságok eldurvulását és a sétaterek utjainak és növényzetének bepiszkolását hozták fel okul.

Színház és irodalom.

* **Magyar színészet Nagyikindán.** Mint nagyikindai tudósítónk írja, Déák Péter színházjáról szeptember elején kezd meg több hétre terjedő működését.

* **Két színtársulat egyesülése.** Lapunk egy tudósítója úgy értesül, hogy abban az esetben, ha Makó Lajos igazgató a debreceni színházért sikertelenül versenyezne, a társulat elsőrendű erővel Krecsányi Ignác társulatához mennének, ahol Makó Lajos mint társigazgató és főrendező szerepelne. A két jeles vidéki színtársulat egyesülése kétségtelenül érdekes vállalkozás volna.

* **A „Zenélő Magyarország“** zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent 15 ik füzeté a következő szép zeneműajándékokat tartalmazza: I. Dóczy József „Nincsen párja galabornak“, „Tiszán innen, Tiszán túl“ magyar dalát. II. Lányi Ernő „A jósnő“ jellem darabját. III. Strauss József „A szirén“ polka mazurkát. IV. Loewe Károly „Az óra“ dalballadát. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden füzeté, miért az minden zongorázó és hegedűnek, ki a legjobb magyar dal, műdal, kuplé, salon, tánczenét s hegedűajándékokat kedveli, különösen figyelmébe ajánlhatók annak havonként kétszer megjelent 10—10 oldal tartalmú füzetéi. Egy negyedévre 6 füzet 60 oldal tartalommal 3 korona előfizetésért kapható s előfizetések a most folyó negyedrre s egyéb hangjegyekre szóló megrendelések a „Zenélő Magyarország“ (Klöner Ede) zeneműkiadóhivatalába, Budapest VIII. József körút 24. intézendők, a honnan mutatóványfüzetet 60 fillér beklüldése ellenében megismerésre bérmentve küldenek.

KÖZGAZDASÁG.

A tejjgazdasági munkásnépiskola.

(III. közlemény.)

Annak igazolására, hogy tejjgazdasági munkásnépiskolára, még pedig olyanra, melyben főleg a szegények korlátolt számú tehénállományához alkalmazandó cselédek elméletileg és gyakorlatilag kiképezhetnek, égető szükség van, folytatódólagosan van szerencsém a következőket ide iktatni:

rajta a humanizmus vára, ime! ember, elértél ama végső magaslatra, hová évezredek alatt annyian igyekeztek felvezetni, de amely uton a legerősebb vezetők is kigyengültek. Ontások le tehát az utolsó gyűrűt, mely a hegytetőtől, a teljes szabadság sziklatalajától elválaszt, ontások le az utolsó fekete boltozatot s tüzzetek ki a humanizmus zászlóját a teőre!“

Lázzal olvasta nagy és kicsiny, ifju és öreg a messiási szöveget. Jóllelkű emberek megrázták a glóriás-apostolt, védő prófétájukat.

Szent volt a név, mely őt jelenté, megszentelt volt a hang, mely róla beszélt, az Apostolról.

S a szegény elhagyott vigasztalálta neve hallásán is Kenyér helyett nevének táplálkozott. Szerették volna a nagy férfit látni, hogy ruhája szegélyét megcsófolhassák s aztán boldogan haljanak meg, boldogan avval a tudattal, hogy annyi hazug között találkozik egy igaz is, annyi kérészív között egy áldozó is, annyi gyáva, törpe ember között egy hősi óriás is, hogy eljött végre az az ember, kire a szerencsétlen elhagyottak milliói oly régóta várnak.

Szerették volna és azt mondani neki: „Ember küzdeni küldtél a szivtelenség ellen, ime itt van mindenem, életem, testem, lelkem, itt az utolsó falat, mivel bírok.“ De ő a nagy küzdelemhez nem kért semmit. Ugyis győznie kellett eszméinek, mert a megváltás igaz eszméi valának azok... Győzelme volt az, hogy a nép megértette...

Egy szegény ember, ki 30 esztendő a gyárban dolgozva töltött el, megsüketülvén a robbanástól, elbocsátott a munkából, mivel öreg és erőlen volt a süketsegen kívül is.

Míg 1896-ban csak tíz tejszövetkezet volt, ma már több mint 300 ilyen szövetkezet van hazánkban. A tíz szövetkezet részére egyetlen egy munkásnépiskola volt Nagy-Szécsényben. S az akkoriban teljesen is elég volt. Több ma sincsen, dacára annak, hogy a munkásnép 30-szor annyi lett s hogy vidékünkön valami bajos a leányokat arra kapacitálni, menjenek tanulni Felső-Magyarországra. Messzinek mondják azt, egyszerűen kevés kivétellel nem mennek, mivelből tejtermékünk feldolgozása nem üzhető kellő szakértelemmel s a megkiváltó pedantériával.

A múlt évben a szövetkezetek utján értékesült 49.4 millió liter tej, melyért 4 millió 285.359 korona folyt be. Ebből látható, hogy a kisbirtokosok háztartásában nagyjából elkallódó tejből milliókat lehet bevenni s azért nagyon jól teszi az, ki népünket ily tejszövetkezetek létesítésére, illetőleg ilyenekbe való belépésére buzdítja. Nem elméletből, sem könyvből, hanem közvetlen tapasztalatból mondhatom, hálás dolog ez — természetesen el kell tekinteni attól, hogy a buzdítónak sok esetben elkerülhetlenné váljék a bosszankodás, vesződés, gyanúsítás és a fekete irigység is. Mindebből magamnak is kijutott már jó része, de ezen is túl kell esni az embernek. Utóvégre minden kezdet nehéz s vajmi ritka esetben eszi annak gyümölcsét — ki a fát ültette.

Eddig 21 vármegyében van tejszövetkezet. Előkelő helyet foglal köztük Torontál- és Temes-megye. A legtöbb szövetkezet tejből vaját gyártanak kivételi célokra s bizony nagyon keresett cikket képez s jó árban kel el.

Azon arányban, melyben a tejszövetkezetek szaporodtak, ugyancsak létesítettnek és szaporodnak a központi vajgyárak is. Egyes egyedül a munkásnépiskolák szaporításáról feledkeztek meg. Ezen tehát segíteni kell még idejekorán, a mulasztást helyre kell pótolni, várni nem szabad, mert különben megboszulja magát iszonyu módon. Tagadhatatlan tehát ama tény: a tejszövetkezetek szaporítása mellett a munkásnépiskolák szaporítása elsőrendű gazdasági érdek s tekintetben a legsebbebb feladat vár mindazokra, kik a nép sorsán lendíteni hivatva vannak.

Fennt említett központi vajgyárak már vannak Temesvárott, Szabadkán, Veszprémben s mostanában létesítenek egyet Ujvidéken. Tervbe véve van a zombolyai. A ki valami érdekeset, mondhatni egyszerűt látni óhajt, ne sajnálja a fáradságot, tekintsen be egy ilyen vajgyárba. Tudom előre, nagyon meg lesz lepve.

Hányadán állunk tehát jelenleg a tejjgazdasági munkásnépiskola iskolával? . . . Meglessz! Meg azért: mert égető szükség van rá s mert nemcsak az intező körök, hanem maga az érdekelt közönség a szó szoros értelmében vett „nép“ is megértette a kezdeményezéseket s ma már nemcsak megköveteli azt, de áldoz is érte.

Allításomat különben legjobban illusztrálja a következő szép példa: Zichyfalva községében az iskola érdekében erős mozgalom indult meg. Az ottani község derék jegyzőjétől, Martin József urtól hallottam, hogy a zichyfalvai tejszövetkezet hajlandó telepét kiegészíteni és mintaszerűvé át-

Sorra járta a nagyváros hivatalait, üzleteit, hogy valamiképen könyörüljenek rajta. Egy másik szegény emberrel találkozott, kinek elbeszélte, hogy hiába jár napok óta, hiába. Az járatosabb lévén, mellé állott és elvezette olyan helyre, hol tudomása szerint egy kerti vigyázóra volt szükség.

Epen a kertbe mentek be. Arnyas lugasban pihent egy ősz férfi.

Olyan hangulatban volt, hogy szóba állt velük. A vezető szegény ember előadta kérelmét. Az öreg ur teljesítette is. De nem a süketet, hanem őt vette föl kerti vigyázónak. Neki van állása, mondta a vezető. Kéri a süketet alkalmazni.

Az ősz urnak most olyan hangulata jött, hogy haragosan szólt:

— Menjenek akkor a pokolba. Nekem ép ember kell. Mindenféle nyomorult népséget nem szedhetek össze. Hogy is mert idejönni?

A két ember elment. A vezető tartotta ezután a süketet. Megosztotta vele szegényes fiaiát szegényesen: emberségesen.

Meghalt a vezető szegény ember. A süket támasz nélkül maradt.

S a mint gyámoltalanul ott állt egy fa mellett a sétateren, fölszakadt kebléből a kétségbeesés hangja és káromkodott . . .

Az öreg ur ott sétált kis unokáival.

— Miért káromkodik az az ember, nagy-papa?

— Meghibbant az elméje szegénynek, — mondta nagypapa, a „Humanizmus“ című könyv írója. És tovább sétált . . .

Balás Béla.

alakítani, utóbb aztán a kitűzött célnak rendelkezésre bocsájtani. A község mint erkölcsi testület pedig szabad lakást biztosít az iskola, valamint annak internátusa részére. Sőt még egyéb kedvezményre is lehet kilátás. Helyes! Eljének a zichyfalviak! Volt alkalom őket megismerni, midőn az ott működő Hitelszövetkezet az Országos Központi Hitelszövetkezetbe beleolvadt. Az akkoriban magammal elvitt jó emléket betetőzik e mozgalom által. Ez aztán olyan tett, mely megérdemli, hogy a nagyközönség annak előkelőségét ismerje el és gondolkozzék egyet felette elismeréssel.
Auer Mihály.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1901. évi július hó 26-tól augusztus 1-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Szóllósy Adám és neje tulajdonát képező 2476. öi. számú házat megvette Matyus József és neje, szül. Mubi Viktor 1200 koronáért.

Izákovits Szvetozár tulajdonát képező 2449. öi. számú házat megvette Dimitrievits Izidor 4800 koronáért.

Graor Zsiva tulajdonát képező 2464. öi. számú ház 1/6 részét megvette Tabacszi Pivarszki Milos, Tabacszi-Pivarszki Vása és Tabacszi Pivarszki Szima 50 koronáért.

Özv. Jára Józsefné Magdolna tulajdonát képező 2104. öi. számú házat megvette árverésen a Zombolyai takarékszövetkezet és hitel-egylet mint r.-t. 15.000 koronáért.

Szávay Magdolna tulajdonát képező 1077. öi. számú házat megvette Kriszticz István és neje szül. Jégi Katalin 2800 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyezték a Nagybecskereken, 1901. évi augusztus hó 2-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.10 korona
kétszeres	"	6.80 "
rozsa	"	6.50 "
árpa	"	5.00 "
zab	"	6.10 "
kukorica	"	4.85 "
repce	"	11.50 "
széna I.	"	2.80 "
" II.	"	2.50 "
szalma I.	"	1.50 "
" II.	"	1.00 "
burgonya (új) 50	"	3.00 "
marhahús I. 1 kilogr.	"	0.96 "
" II.	"	0.88 "
borjúhús	"	1.12 "
disznóhús	"	0.96 "
juhús	"	0.72 "
zsir	"	1.04 "

TAVIRATOK.

Szilágyi Dezső temetése.

Budapest, aug. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A közönséget reggel 8 órától kezdve bocsátották a ravatalház rendőri kordonon keresztül. Egyszerre tízezer ereszették be a népet akiknek megállás nélkül körül kellett járniok a ravatalház egy másik kijáraton távozniok. A tolongás így is nagy volt.

A koszorúk egész nap tömegesen érkeztek, úgy hogy a koporsót a szó teljes értelmében elborították. A vidéki küldöttségek, melyek feltűnően nagy számmal érkeztek, körüljárták a ravatalházat, amely délután 2 óráig valóságos bucsujáró helye volt a főváros közönségének.

A fővárosban rég nem látott pompával ment végbe ma délután az elhunyt nagy államfárjának, Szilágyi Dezsőnek a temetése. Az utvonalat, ahol a gyászmenet elhaladt, több százezer főre tehető közönség lepte el. A gyászfátyollal borított utcai gáz kandelábereken, amerre a koporsót vitték, föl volt gyujtva a gáz.

Pont 3 órakor zsutolásig telve volt a kuriai épület tágas oszlopcsarnoka. Ott voltak a kormány, a főrendiház és képviselőház tagjai, köztük dr. Psp Géza orsz. képviselővel, aki a nagy elhunytnak egyik legbizalmasabb barátja volt, továbbá az akadémia, a főváros és különböző hatóságok képviselői és a vidéki küldöttségek. A bezárt koporsónál legelőbb is Szász Károly ref. püspök mondott megható imát, amit az operaház tagjai által előadott zsoltár eléneklése előzött meg. Ezután Baksa Sándor, a hírneves szónok és író, bucsuztatta el a nagy halottat egyháza nevében, amit ismét az operai énekkar által előadott gyászdal követett.

Alig hangzott el az utolsó „Isten hozád”, az Entreprise emberei díszes négyfogatu gyászkocsira emelték a koporsót s az Alkotmány utcán, a Váci-köruton, Andrassy-uton, Oktogon-téren, Erzsébet-köruton és a Kerepesi-uton kivitték a temetőbe. A koporsót vivő gyászkocsit, mely tele volt aggatva koszorúkkal, három koszorut vivő kocsit előzte meg.

Eugenia excsászárné betegsége.

Budapest, aug. 2. (A „Torontál” ered. távirata.) Cap-Martinból sürgönyzik: III. Napoleon szerencsétlen özvegye, a 75 éves excsászárné állapota oly rosszra fordult, hogy halála minden perében bekövetkezhetik.

Tifusz.

Budapest, aug. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról sürgönyzik: A komádi kenderfonó-gyárban 41 tifusz megbetegedés történt. A járvány a lakosság körében is szórványosan terjed. Ertesy főszolgabíró a kutakat betömte s a vízből, valamint a tegnapelőtt érkezett gyanus hordó mézből a bakteri lógiai állomásnak mintát küldött. A betegeknek barakkokat építenek.

Jules Verne megvakult.

Budapest, aug. 2. (A „Torontál” eredeti táv.) Amiensből táviratozzák: Jules Verne, az ismert regényíró, akinek évek óta komoly szembaja volt, teljesen megvakult.

Viharáguk kudarca.

Budapest, aug. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábról jelentik: Vrbovac község és környéke fölött borzasztó jégvihar vonult el, mely a remélt börtérmeinek több mint 75 százalékát pusztította el. A viharáguk teljes kudarcot vallottak.

A burok szabadságharca.

Budapest, aug. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pretóriából jelentik: Doorenriver mellett egy kétszáz főnyi bur csapat elfogott egy 20 yeomanryból és több bennszülöttből álló őrszert. A bennszülötteket agyonlőtték. Krutzinger értesítette Frenchet, hogy ezentul minden kezébe kerülő angol szolgálatban álló bennszülöttet agyonlövet.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. augusztus 2.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	ó	76	7.65	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	"	76	7.75	80	8.15	8.25
Pestvidéki	"	76	7.75	80	8.10	8.20
Bácskai	"	76	7.85	80	0.—	0.—
Rozs	új	elsőrendű	70-72	6.70	6.90	
"	"	másodrendű	—	6.60	6.80	
Árpa	"	takarmány	60-62	6.10	6.40	
"	"	égetni való	62-64	6.—	6.10	
"	"	sörfőzésre való	64-66	0.—	0.—	
Zab	"	—	39-41	6.60	6.75	
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—	
"	"	másnemű	—	5.90	5.90	

Natáridő-üzlet.

Budapest, aug. 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban jelentős forgalom fejlődött ki; a kínálat erős volt s ennek megfelelő a kereslet. Tavalyi buza 2 1/2 fillérrel magasabb áron kelt el, mint az idejé termései buza. Eladott mintegy 20.000 mm. buza. Az árak kezdettől fogva egész a zárhatig szilárdak maradtak. A határidőüzletben délután 1 órakor a hivatalos tőzsdei jegyzések a következők voltak:

Buza októberre	8.11-8.12
" 1902. áprilisre	8.47-8.48
Rozs októberre	6.75-6.76
Zab	6.34-6.35
Tengeri augusztusra	5.27-5.28
" 1902. májusra	5.18-5.19
Repce augusztusra	13.30-13.35

Szerkesztői üzenetek.

Etuska Naplója. Tárcaja oly zavaros, hogy sehogya sem lehet megérteni. Aztán helyesírási hibákat is sürün követ el. Ezt meg kellett mondanunk, dacára annak, vagy éppen azért, mert szívesen támogatjuk a fiatal kezdőket. De az ennyire kezdetleges dolgokat még javítani sem lehet, tehát nem is közölhetők. Hozzánk intézett írásában azt is méltóztatik hangsúlyozni, hogy X. lapnak munkatársa, mindazonáltal következetesen teleírja a papiros mindkét oldalát. Erről és a fentemlített gyengékről méltóztatnék le szokni.

Boch A fentebbiekből egyik-másik megjegyzés Önnek is szól. Legutóbb küldött tárcaja legiobb akarat mellett sem közölhető. A szabó legények viccelése régen túlhaladott álláspont. Tessék elhíni, hogy egy olvasót sem nevetett meg vele. Aztán meg demokraták vagyunk vagy mi...

Zs. Nagyon sajnáljuk, hogy nem tetszett a cikket idejében beküldeni. Szerkesztőnk holnap néhány hétre elutazik.

Az örökség. Talán inkább egy szaklapnak méltóztatnék beküldeni.

X. y. z. A vers igen ügyes. Üdv.

A Béga habjai. Nem jó erről verselni. Különösen, ha az ember nem tud.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1901. május hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Vrszeozról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zsembolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szedgedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Vrszeozra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zsembolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szedged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Magy-Kilitára: reggel 8 óra 58 p.

13003. ki. szám 1901.

768-1.1

Bérbeadási hirdetmény.

A nagybecskereki községi népiskola épületében levő s a Jókai-utca néz két üzlethelyiségnek folyó évi november hó 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre leendő bérbeadása céljából 1901. évi augusztus hó 12-én délelőtt 9 órakor a városi második tanácsnoki irodában árverés fog tartatni, melyhez árverelni szándékozók ezennel meghivatnak.

Az árverési feltételek naponta a hivatalos órák alatt fent megjelölt irodában betekintheők.

Nagybecskereken, 1901. évi július hó 31-én.

Dr. Grandjean József, polgármester.

13001. ki. szám 1901.

769-1.1

Bérbeadási hirdetmény.

A Nagybecskerek város tulajdonát képező s a tomasováci-utcában fekvő 1727., 1728. öi. számú háznak folyó évi november hó 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre leendő bérbeadása céljából 1901. évi aug. hó 12-én délelőtt 10 órakor a városi II. tanácsnoki irodában árverés fog tartatni, melyhez árverelni szándékozók ezennel meghivatnak.

Az árverési feltételek a fent megjelölt irodában naponta a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagybecskereken, 1901. évi július hó 31-én.

Dr. Grandjean József, polgármester.

Dolác község előjárótól.

1676. kg. 1901. sz. 765-1.1

Árverési hirdetmény.

Dolác község előjárói közhírré teszik, hogy a tulajdonukat képező **8 éves sárga mén f. évi augusztus hó 6-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a leg-többet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett el fog adatni.**

Dolácson, 1901. július hó 26-án.

Előjáróság.

Kiadó utcai lakások.

Folyó évi november hó 1-től kezdve bérbe adandó:

1. A zsinagóga mellett egy külön bejárattal 3 szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló nagy lakás hálókülvivel és külön folyosóval együtt évi 360 forintért;
2. ugyancsak egy három szobás lakás a mellékhelyiségekkel és villanyberendezéssel együtt évi 260 forintért;
3. ugyancsak egy egy szobás lakás a mellék-helyiségekkel együtt évi 80 forintért;
4. a városi népkert törszomszédságában, a Mária Terézia-utcában egy két szobás lakás a mellék-helyiségekkel együtt évi 160 forintért;
5. ugyancsak a Rákóczy-utcában három elegáns garçon-szoba, villanyberendezéssel, együttesen 300 forintért, vagy pedig külön-külön 80-120-160 forintért. (766-6.1)

Tudakozódhatni

Virágh Vilmos

háztulajdonosnál, Rákóczy-utca 2473. sz.

4205. tkvi szám 1901.

762-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete végrehajthatónak íj. Bugarszki Illia és Bugarszki Milyt végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. 72 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönb. dr. Davidovits Bogdán törökbecsei lakos 1000 kor. s jár. iránti követelése behajtása végett és a területén levő Aracs község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. az aracsi 3921. számú tjkvben A. I. 1. sorszám 161. hrsz 134. ö. i. szám alatt foglalt ház és 600 □-öl beltelek a C. 1. sorszám alatt Bugarszki Illia javára bekebelezett élethossziglani birtok és haszonélvezeti jog fentartásával 300 kor. kikialtási árban;

2. az aracsi 2258. számú tjkvben A. I. 1-4. sorsz. 2308/c, 2603/c, 4484/c és 5136/c hrsz. alatt foglalt Reiter Ignác törökbecsei lakos nevében álló 4 hold szántó 1600 korona kikialtási árban 1901. évi augusztus hó 27-én d. u. 3 órakor Aracs községében árverés alá fog bocsátatni és a kikialtási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltságtartozás a vevőt fogja terhelni, továbbá az aracsi 3921/a számú tjkvben foglalt ingatlan azzal, hogy a mennyiben a szolgálmi jog fentartásával olyan árban adatnék el, a mely engedmény folytán a szolgalm telekkönyvi bejegyzését megelőző tehertétel fedezete szempontjából ezennel 4000 koronában meghatározott összeget meg nem üti, az árverés ezen ingatlanra szabálytalanná válik és ez ingatlan a szolgálmi jog fentartása nélkül nyomban elárvereztetik.

3. Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy övadékképes értékpapirokban letenni. A bánatpénzül letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel ki cserélni, minek elmulasztása a 10-ik pont jogkövetkezményét vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól

azonban a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, ha az árverezők sorába akar lépni (1887: XXVI. t. c., illetőleg az osztrák-magyar bank jelzálog-hitelosztálya alapszabályainak ezen törvényben be-cikkelyezett 11. §. f) pontja értelmében) fölmentetik.

Az árverési hirdetmény többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság tkvi irattárában és Aracs község előjáró-ságánál megtekinthetők.

Törökbecsén, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi június hó 13-ik napján.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

A tomaseváci-utcában 1835. sz. alatt fekvő házban az utcai

uri lakás

mellék-helyiségeivel együtt azonnalt, esetleg f. évi november 1-től kiadó.

A feltételek megtudhatók (719-1.1)

Maugsch Albert

ügyvédi irodájában (gimnázium-utca 475. sz. alatt)

28835/1901. szám.

M. kir. államvasutak.

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar Horvát Tengeri Gőzhajózási Társaság Fiume és Velence, illetőleg Ancona közt közlekedő gőzhajói igénybevételével.

Hajójáratok menetrendje.

Március hó 16-tól október hó 31-éig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 órakor.

2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden hétfőn és szerdán reggel 7 órakor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden szerdán és pénteken reggel 7 órakor.

4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetidjak

a hajó-átkelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat osztály		
			I.	II.	Személy-vonat III.
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	34.00	26.00	14.00
	Cannes	franc	116.15	83.60	
	Grasse	"	118.30	85.05	
	Firenze	"	73.50	53.90	
	Genova	"	89.25	64.90	
	Lyon	"	123.25	91.50	
	Marseille	"	137.75	98.20	
	Milano	"	69.95	51.40	
	Napoli	"	100.55	72.85	
	Nizza	"	112.70	81.25	
Bécs	Róma	"	73.75	54.05	
	Torino	"	89.10	64.80	
	Velence vagy Ancona	kor.	47.10	34.80	18.20
	Berlin	márka	95.60	68.40	38.50
Breslau	"	71.20	51.70	28.90	
Hamburg	"	122.20	88.10	52.30	

A gőzhajókon egy ágyért 2 korona után fizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe, vagy Anconába:

Diszterem hálókülvivel együtt . . . 16 kor.

I. osztály . . . . . 12 kor.

III. " (fedélzet) . . . . . 6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közti forgalomban levő gyorsvonatokkal, valamint Velencében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásunk van. Fiumében a vonat a gőzhajók kikötő helyéig közlekednek sonnan indulnak. Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig Zárába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az "Utmutató"-ban foglaltatik.

Menetidjegyeket fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1901. július havában.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik).

Torontálmegye Basahid községétől.

Ujabb hirdetmény.

A basahidi nagyvendéglő-épület 1901. évi augusztus hó 8-án délelőtt 9 órakor a község-házánál tartandó nyílt árverésen 1901. évi augusztus hó 10-től három (3) évi időtartamra haszonbérbe adatik.

Kikialtási ár évi 1042 korona bérösszeg, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés előtt letendő.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Basahidon, 1901. évi július hó 30-án.

Szavits,
jegyző.

(764-3.1)

Popov,
bíró.

18:87/I. sz. 1901.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központjában egy 600 korona évi fizetés és 240 korona lakbér, valamint a szolgálati egyenruha élvezetével egybekötött hivatali állás üresedett meg.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a polgári alkalmazásra jogosuló hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal bíró ki szolgált altisztek az 1873 évi II. t. c. értelmében ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírnak, felhívjuk mindazokat, a kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy kellőképp felszerelt folyamodványukat, melyben a magyar állampolgárság s az igazolványos altiszteknél a 45, másoknál pedig a 35 ik életévet meg nem haladó életkoron, ép és egészséges testszervezeten felül a magyar írás és olvasásban, valamint a számolás elemeiben való jártasság is kellően igazolandó, a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőséghez legkésőbb f. évi augusztus hó 15-ig annál inkább beterjesszék, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A katonaságtól közvetlenül a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül, hozzánk át lépő katonai altiszteknél, véglegesítésük esetében a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetésnek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíj jogosult idejökbe fog számíttatni.

Zágráb, 1901. július hó 22-én.

Az üzletvezetőség.

109333/1901.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános pályázatot hirdet a Zágrábban előállítandó üzletvezetőségi épület előállítására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám III. emelet 13. ajtó szám) és Zágrábott az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (Teréz körút 56. szám II. emelet 10 ajtó).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlamellékletei pedig ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be.

"Ajánlat a zágrábi üzletvezetőségi épület létesítésére".

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1901. évi augusztus hó 12-én déli 12 óráig 10.000 korona, szaz Tizezer korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául, ennél fogva elkésve érkezett, vagy táviratilag tett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1901. évi július hóban.

(3.3)

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik).